

کشت گیاهان دارویی در راستای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی

محمد خدامرادپور^۱، مریم زنگنه^{۲*}

۱- کارشناس ارشد زراعت دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

۲- کارشناس ارشد مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

*آدرس پست الکترونیکی نویسنده رابط (zanganeh424@yahoo.com)

چکیده

صدور هر کالای باکیفیت و متناسب با نیاز بازارهای جهانی، می‌تواند گشاینده‌ی دروازه‌های جدید برای واردکردن ارز به داخل کشور شود. نگاهی به اقتصاد مقاومتی نشان‌دهنده آن است که اقتصاد مقاومتی نه تنها اقتصادی بر مبنای ریاضت اقتصادی نیست بلکه اجرای دقیق اهداف آن، باعث تشویق همگان به تلاشی روزافزون تر جهت یافتن راه‌های جدید پیشرفت و افزایش شورونشاط سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور خواهد شد. کشور ایران با دارا بودن منابع غنی قادر به حضور فعال در بازارهای جهانی است و به جای تکیه بر صادرات ناپایدار تک‌محصولی نفت، به صادرات پایدار بپردازد که ضمن گردش چرخه‌ی تولید، منتج به سودآوری گردد و این یکی از اهداف اقتصاد مقاومتی است. مصرف گیاهان دارویی برای حفظ تندرستی و کمک به درمان انواع بیماری‌ها بسیار حائز اهمیت است. مصرف این گیاهان در دنیا، با داشتن مواد طبیعی و بدون وجود مضرات داروهای شیمیایی روزبه‌روز در حال افزایش است. کشور ایران نیز با داشتن سهم عظیمی از گونه‌های گیاهان دارویی و شرایط اقلیمی مناسب کشت آن‌ها، مخزن بالقوه‌ای برای تولید و صادرات این گیاهان و کسب درآمدهای ارزی می‌باشد. در این پژوهش که به‌صورت مروری و با استفاده از منابع مکتوب کتابخانه‌ای و سایت‌های اینترنتی تهیه‌شده، مسئله اقتصاد مقاومتی، کشت گیاهان دارویی و صادرات آن‌ها بررسی و راهکارهایی در پایان ارائه می‌شود.

واژه‌های کلیدی: اقتصاد مقاومتی، گیاهان دارویی، خودکفایی اقتصادی، صادرات

۱- مقدمه

به‌منظور رسیدن به توسعه، الگوها و نظریه‌های مختلفی ارائه‌شده که این نظریه‌ها نیز در کشورهای مختلف از جمله در ایران نیز در دوره‌های مختلفی آزمایش‌شده‌اند ولی هنوز توسعه کشور محقق نشده است. در این‌که امروزه «اقتصاد» از مؤلفه‌های مهم امنیت ملی کشورها و نظام‌های سیاسی است، کم‌تر تردیدی وجود دارد. همچنین این‌که راهبردهای اقتصادی در تحکیم قدرت ملی کشورها اثرگذاری قابل توجهی دارد نیز مورد وفاق است؛ اما با توجه به شرایط فرهنگی، اقتصادی، تاریخی، اقلیمی و ویژگی‌های دیگر هر کشور، نقشه و راه‌های مختلفی جهت رسیدن به یک اقتصاد مطمئن وجود دارد. این موضوع در کنار متفاوت بودن اهداف اقتصادی هر کشور برای رسیدن به توسعه با توجه به ارزش‌های اسلامی جامعه ایران و همچنین آسیب‌پذیر بودن اقتصاد، منجر به طرح اقتصاد مقاومتی به عنوان یک الگوی توسعه بومی در سال‌های اخیر شده است (کریمی اعتماد، ۱۳۹۵: ۱۹). اقتصاد مقاومتی مفهومی است که در پی مقاوم‌سازی، بحران‌زدایی و ترمیم ساختارها و نهادهای فرسوده و ناکارآمد موجود اقتصادی مطرح می‌شود، که قطعاً باور و مشارکت همگانی و اعمال مدیریت‌های عقلایی و مدبرانه، پیش‌شرط و الزام چنین موضوعی است. اقتصاد مقاومتی کاهش وابستگی‌ها و تأکید روی مزیت‌های تولید داخل و تلاش برای خود اتکالی است. اقتصاد مقاومتی در رویارویی و تقابل با اقتصاد وابسته قرار می‌گیرد. اقتصاد مقاومتی نمی‌پذیرد که صرفاً مصرف‌کننده باشد، منفعل نیست و در مقابل اهداف اقتصاد سلطه ایستادگی می‌کند. اقتصاد مقاومتی به عنوان یک راهبرد و برنامه برای مدیریت وضعیت اقتصادی ایران در شرایطی که تحریم‌هایی علیه ایران وضع شده است، مطرح می‌باشد (میلانی، ۱۳۹۴: ۵). تولید محصولات کشاورزی در کشورهای مختلف دنیا همواره دارای اهمیت قابل توجهی بوده است. قبل از وقوع انقلاب صنعتی، سهم کالاهای کشاورزی در کل کالاهای قابل مبادله در سطح جهان بسیار چشمگیر بود؛ با وقوع انقلاب صنعتی و ظهور دستاوردهای آن، نسبت مبادله کالاهای صنعتی به تولیدات کشاورزی افزایش یافت. با این حال، پس از گذشت سالیان متمادی از وقوع انقلاب صنعتی و پیشرفت‌های شگرف بشری در این زمینه، همچنان در بسیاری از